No. 40. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag 16 Februarij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13den Februarij.

Aan de orde was heden in de kamer van afgevaardigden de behandeling van het ontwerp voor de regeling van het middelbaar onderwijs. De minister van het publiek onderwijs *Guizot*, verzocht echter dat de discussie dier wet, tot welker verdediging hij optreden moet, wierd geadjourneerd, aangezien zijn zoon zich in doodsgevaar bevond. De kamer zich hiermede vereenigende, werden door den president de onderscheidene ontwerpen bij de kamer aanhangig, aangehaald en gevraagd, welke men den voorrang wilde geven. De keuze viel op het ontwerp, waarbij eene nadere organisatie der nationale garde van het Seine-departement wordt geregeld en dit ontwerp als nu tegen morgen aan de orde gesteld.

Het is gebleken dat van de leden der commissie van het ontwerp op de verschillende regtsbedeeling vier zich vóór, en vier zich tegen de aanneming hebben verklaard; het negende lid, de heer *Salvandy*, was afwezend, en juist deze werd in de volgende bijeenkomst tot president verkozen. Van hem zal het dus afhangen aan welke zijde de meerderheid is.

— Tusschen de ministeriele bladen schijnt thans eene verdeeldheid te zullen ontstaan, ten gevolge van de oprigting der zoogenaamde gouvernementale drukpers, gelijk de heer *Fonfrede* het blad noemt aan welks hoofd hij thans staat, namelijk het *Journal de Paris*. De heer *Bertin Ainé*, hoofdredacteur van het *Journal des Débats*, het blad van den heer *Guizot*, zou zich ontevreden hebben getoond over de aanmatiging van *Fonfrede*, en deze heeft het *Journal des Débats* reeds zijdelings aangevallen, over den lof dien dit blad in sommige opzigten den heer *Odillon Barrot* toezwaaide voor deszelfs verdediging van het vrijgesprokene dagblad *le Siècle*. De klagt van den heer *Bertin* bij twee der ministers ingebragt, had men wel niet ongeneigen aangehoord, maar zou men hem toch ten antwoord hebben gegeven, dat het *Journal de Paris* het eigendom van den heer *Fonfrede* zijnde geworden en deze zonder onderstand het gouvernement zijnen steun biedende, men die hulp immers niet konde afwijzen. De hevige artikelen in het *Journal de Paris* tegen de heeren *Thiers* en *Dupin* gerigt, hebben in den beginne eenig opzien gebaard, maar waarschijnlijk zal men spoedig zich aan dien toon gewennen en de indruk dan des te flaauwer zijn.

— Gisteren is de maarschalk *Clausel* in den raad van ministers tegenwoordig geweest om inlichtingen te geven over de magt die voor den tweeden togt naar Constantine zoude vereischt worden. Men verzekert dat het besluit is geworden, dat de maarschalk niet alleen zijn kommandement over de Afrikaansche bezittingen zal behouden, maar ook wederom het opperbevel over het expeditie-korps zal bekomen. Wanneer één of de beide Prinsen den togt medemaken, zoude het in hoedanigheid van vrijwilligers zijn. Men ziet in deze besluiten weder een bewijs, dat de maarschalk met de leden van het ministerie tot een soort van vergelijk omtrent het verledene is gekomen; maar meent men desniettemin dat hij niet zal kunnen voorkomen van zich in verlegenheid te zien gebragt, door de vragen die men hem bij de behandeling der crediet aanvragen gewisselijk doen zal. Overigens beschuldigt men reeds het ministerie, dat het met de aanvrage dier credieten eerst voor den dag zal komen, wanneer het grootste deel der aan te vragen gelden reeds lang zal zijn besteed.

— Er bevindt zich tegenwoordig te Parijs een agent van den Spaanschen minister *Mendizabal*, die in last heeft om reeds begonnen onderhandelingen ten einde te brengen voor eene leening van 12 millioen fr., welke een bankiershuis beloofd zou hebben aan het Spaansche gouvernement voor te schieten. Moeijelijk kan men zich voorstellen, hoe er nog lieden gevonden worden, die leeningen durven aangaan met een gouvernement, welks financien in zulk eenen slechten toestand zijn en die zelfs aan de betaling der interesten te kort heeft gedaan.

— Heden, zijnde de jaardag van den dood des ongelukkig vermoorden hertogs *van Berry*, hebben de voornaamste legitimisten der hoofdstad lijkmissen in de kerken doen lezen.

— Volgens een reiziger, heden uit Napels alhier aangekomen, zou de typhus zich in die stad hebben geopenbaard.

— Het ministerieel Avondblad *la Charte* behelst de volgende telegraphische depeche:

» Bayonne 11 Februarij.

» Don *Carlos* is den 9den met vier bataillons naar Ernani gegaan, en des avonds te Tolosa teruggekomen. De karlisten hebben aan dien kant tien bataillons. De Engelschen en Spanjaarden hebben er een-en-twintig te St. Sebastiaan met vijf stoombooten en eene talrijke artillerie. Men gelooft niet dat zij voor den 12den eenen aanval zullen doen."

Overigens heeft men heden geen berigt van de grenzen, maar uit Madrid heeft men de dagbladen tot den 6den ontvangen. De cortes hadden de discussien over de veranderingen in de constitutie nog niet hervat; zij hielden zich met kwestien van plaatselijk belang bezig of met afzonderlijke voorstellen door eenige der leden gedaan.

De dag van den 5den is te Madrid gewijd geweest aan plegtige lijkdiensten voor de rust en ter nagedachtenis der gesneuvelde verdedigers van Bilbao. De geheele nationale garde [illegible] in den arm, was onder de wapenen geroepen, om de plegtige dienst en de lijkrede in de kerk van San Isidoro op te luisteren. De cortes zijn dien dag niet vergaderd geweest, en alle winkels waren gesloten.

Omtrent de zaken van het leger schrijft men uit Madrid het volgende:

» De komst der divisie *Ribero* te St. Sebastiaan is stellig. (De aankomst dier afdeeling werd hier reeds voor eenige dagen door eene telegraphische depeche van de grenzen bekend). Men wacht aldaar om te ageren nu nog twee duizend man, welke deze afdeeling voltallig zal maken. Na de aankomst dier versterking zal de generaal *Evans* 16,000 man onder zijne bevelen tellen. Zijne kolom is van geschut wel voorzien. Men denkt dat de tegen den 10den aangekondigde aanval, niet voor den 12den of 13den zal ondernomen worden.

» Het schijnt dat het overeengekomen zamenwerkend plan der generaals *Espartero*, *Evans*, *Saarsfield* en *Ribero* de eenparige goedkeuring van den raad van ministers heeft verworven, en men twijfelt thans niet, of in dit jaar zal een einde komen aan den burger-oorlog, die reeds sedert zoo lang ons schoon, doch ongelukkig Vaderland teistert."

Uit de provincien had men te Madrid weinig bijzonders vernomen. De kleine benden, die overal, vooral in de zuidelijke gewesten rondzwierven, zag men dagelijks verminderen, 't zij dat zij door de nationale garden werden gevangen gemaakt, of zich in het gebergte verstrooiden. Te Truxillo, in Estramadura, is de karlistische chef *Rincon* gefusilleerd. In de provincie la Mancha schuilen intusschen nog vele partijgangers, die de gemeenschap onderscheppen en de correspondentie wanneer zij die in handen krijgen verbranden. De provinciale deputatie uit Cadix heeft aan de cortes eenige bedenkingen omtrent de doodstraf ingediend. Zij vraagt niet de afschaffing derzelve, maar eene eenparige wijze van strafoefening, [illegible] de [illegible] mogelijk [illegible] volgens de tegenwoordige reglementen, [illegible] beloopen en [illegible] der gemeente [illegible], waar de veroordeelde t' huis behoort. — Het vonnis der drie personen die de doodstraf moesten ondergaan, omdat zij van de karlistische municipaliteit

door *Gomez* te Cordua ingesteld, deel hadden uitgemaakt, was nog niet ten uitvoer gelegd. De dreigende houding der bevolking van Cadix zou echter niet toelaten om de straf te verzachten of nog langer uit te stellen.

Den 4den zijn onder een sterk geleide van het regiment der koningin naar Hiza vervoerd de bisschop van Leon en don *Jose Maria Gomez*, die op den 12den September de kreet van *leve de republiek* hadden aangeheven.

— Hoewel de 5 pCt. zich op haar koers heden ter beurs staande hielden, werden er weinig zaken in dit papier gedaan. De speculatiegeest scheen in 't algemeen meer op de buitenlandsche effecten gevallen. De Spaansche Ardoins ondergingen eene verhooging die men te minder verwachtte, uit hoofde eene petitie van de houders der Spaansche fondsen aan de kamer van afgevaardigden ll. zaturdag ter zijde werd gelegd. Als reden der wijzing werd vermeld dat er eene leening voor Spaansche rekening te Londen zoude gesloten zijn. De Ardoins klemmen tot 27. — De Haitische fondsen ondergingen, zonder dat men reden wist waarom, eene daling van 20 fr. — De notering van heden (15 *Februarij*) 5 pCt. 109, 20; 3 pCt. 79, 40; Nap. renten 98,45; Portugal, 31⅜, Sp. Ardoin 27; Passive 7⅜; Differed. 11½; Id. oude 8¾; Rom. L. 102¼.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 12den Februarij.

De president der bondsvergadering graaf *von Munch Bellinghausen* wordt tegen het midden dezer maand uit Weenen hier terug verwacht. Inmiddels hebben de aanwezende leden dier vergadering in de vorige week reeds eene buitengewone bijeenkomst gehouden.

— De griep heerscht hier sterk, en neemt nog dagelijks toe; zij is echter van geen gevaarlijken aard. Over het geheel breidt zich die ziekte meer en meer in het Noorden van Duitschland uit. Te Kassel heeft men twintig schildwachtposten ingetrokken, bij gebrek aan gezonde manschappen, om de wachten te bezetten. In Brunswijk heeft men zich genoodzaakt gezien om verlofgangers op te roepen, ten einde de noodigste wachtposten niet onbezet te laten, en in Hannover heeft men voor sommige apotheken schildwachten moeten plaatsen, ten einde een al te grooten toeloop te verhinderen.

— Den 7 dezer heeft te Kassel de eerste minister *von Hassenpflug*, namens Z. K. H. den Kroonprins-Mederegent, de zitting der Stenden geopend.

— De beijersche Stenden-vergadering zal dezer dagen door den Koning in persoon geopend worden. In eene voorloopige bijeenkomst hebben de leden der Tweede Kamer een zestal kandidaten voor het voorzitterschap en ondervoorzitterschap verkozen, waaruit door den Koning benoemd zijn de minister van Justitie *von Schrenk*, en de staatsraad graaf *van Seinsheim*.

— Z. K. H. de Grootvorst *Michael* van Rusland is, onder den naam van graaf *von Romanow*, te Turin aangekomen, en aan het hotel van den Russisischen gezant afgestapt. Z. Keiz. H. heeft reeds bij de Koninklijke familie een bezoek afgelegd, en een tegenbezoek ontvangen.

— Van de Italiaansche grenzen wordt gemeld dat daar steeds geruchten liepen van ontdekte zamenzweringen, die in verband stonden met den jongsten aanslag op het leven van Koning *Lodewijk Philips* en den Straatsburger opstand. Met zekerheid wist echter niemand daarvan iets te zeggen, en daar er zoo dikwijls aan dien kant van zamenzweringen hoog opgegeven wordt, maken de nieuwe verbreide geruchten dienaangaande weinig indruk.

— Berigten uit Napels zijn gevuld met het verhaal der feesten der gelegenheid der aankomst van het koninklijk paar. Daarentegen wordt van uit de provincien een treurig tafereel opgehangen van de armoede die er heerscht, ter oorzaak van den geringen handel, het weinig bezoek der vreemdelingen en de jongste geheerscht hebbende cholera.

— De jongste tijdingen van Konstantinopel en Bucharest gewagen van den indruk die er de wegname door de russische autoriteiten van het britsche schip *Vixen* te weeg gebragt had. Vooral de Engelschen beklaagden zich dat men het beginsel - zoo dikwijls door hare eigene natie geschonden - dat de vlag de waren beschermt te kort gedaan had.

N E D E R L A N D E N.

BREDA, den 15den Februarij.

In de beantwoording der regering op de bedenkingen, welke in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gemaakt zijn, tegen het ontwerp van wet, ter tijdelijke aanvulling der bepalingen omtrent de enkele en misdadige bankbreuk, is onder anderen, door haar aangemerkt geworden, dat het geenszins hare bedoeling is, om het Fransche wetboek van strafregt in zijn geheel en ongewijzigd te behouden, tot dat hetzelve door een geheel nieuw zamenstel van strafwetten zal kunnen worden vervangen; dat men niet in het geringste afkeerig is van het denkbeeld eeniger voorloopige wijzigingen van het fransche wetboek van strafregt, maar dat, integendeel, zeer wel is ingezien de noodzakelijkheid, welke er ten aanzien van zoodanige wijzigingen zou kunnen bestaan, en dat dan ook reeds, bij art. 5 van Z. Mjs. besluit van 20 Maart 1836 (staatsblad no. 9), het onderzoek, en de voordragt der noodige concept-wetten, om tot eene voorloopige wijziging te komen, aan de Commissie van redactie der nationale wetgeving is opgedragen; - maar dat, evenmin als men tusschen het straf wetboek en de overige gedeelten der nationale wetgeving een zoodanig onafscheidelijk verband had gevonden, dat daarom de afzonderlijke invoering dezer laatste niet zou kunnen plaats hebben, men evenmin, ja nog minder, begrepen heeft, waarom het volstrekt noodig zou zijn, die invoering afhankelijk te stellen van eene voorafgaande gedeeltelijke wijziging van het wetboek van strafregt, en waarom de invoering niet zou kunnen geschieden, dan nadat het werk dier wijzigingen vooraf zou zijn ten einde gebragt; dat men zich te minder met dat denkbeeld heeft kunnen vereenigen, omdat door het tot stand brengen der verlangde wijzigingen in het wetboek van strafregt, noch de voorafgaande invoering der overige wetboeken zal worden vertraagd, noch door de verschuiving der invoering zal worden bespoedigd, maar dat in beide gevallen de zaak dezelfde zal blijven, en de commissie van redactie zich in alle gevallen met die wijzigingen zal bezig houden, onmiddellijk na de beeindiging van haren arbeid omtrent de overige deelen der wetgeving, zoodat de vraag, of men de invoering der overige wetboeken zal moeten verschuiven tot na de wijziging van het bestaande wetboek van strafregt, dan wel of die reeds vooraf zal kunnen plaats hebben, zonder eenigen invloed is, hetzij op die wijzigingen zelve, hetzij op den spoed, waarmede dezelve zullen kunnen worden tot stand gebragt; dat juist om de invoering der overige wetboeken te doen plaats hebben, vóór de wijzigingen van het wetboek van strafregt, de tegenwoordige wet (welke anders geheel overbodig zou geweest zijn) noodzakelijk, en juist met de bovengemelde beschouwingen overeenkomstig was; dat men zich in de tegenwoordige wet alleen bepaalt tot de bloote overneming der bestaande bepalingen, gelijk dezelve thans zijn, zonder daarin eenige verandering te brengen, behalve op die punten en bepalingen, welke bij de invoering der overige wetboeken geenen zin meer zouden aanbieden, of daarmede in strijd zouden zijn; dat men zich vleit, door het voorgaande te hebben aangetoond, dat het tegenwoordig ontwerp niet alleen, maar ook volstrekt noodig was, om de invoering der afgewerkte gedeelten der nationale wetgeving met den meesten spoed te kunnen doen plaats hebben; dat die invoering van geenen invloed is op de wenschelijke veranderingen in sommige punten van het wetboek van strafregt, en dat eene voorafgaande wijziging der strafwet alleen, tot gevolg zou hebben, om, zonder afdoende reden, de invoering der nationale wetgeving op nieuw te vertragen.

— Het *Amsterdamsch Handelsblad* vermeldt het volgende:

» Naar men verzekert moet het bij de hooge regering steeds een punt van naauwgezet onderzoek uitmaken, in hoeverre het raadzaam geoordeeld kan worden, om een ijzeren spoorweg van Amsterdam naar Arnhem, aan te leggen, en wel in verband, door zijtakken, met Rotterdam. Sommigen willen zelfs, dat de regering er op bedacht zoude wezen dienaangaande, zoo mogelijk nog in de te hervatten zitting der kamers, voordragten van wetten aan dezelve aan te bieden."

— Aan de heer *C. C. van Lith de Jeude* is voorloopig opgedragen de interimaire waarneming van de distrikts-commissariaten van Over- en Neder-Betuwe, den Tielerwaard, Buren en Culenburg.

— Gisteren heeft op het stadhuis te Amsterdam de openbare aanbesteding plaats gehad van de op de Prinsengracht aldaar, te bouwen Teeken- en Muzijk-Akademie en zalen voor Tentoonstellingen van kunstwerken; welk werk door den aannemer *Bouf* te Leiden, voor den prijs van f [illegible] is aangenomen.

— Op den 4den Maart aanstaande zal door den kolonel en directeur der eerste directie van fortificatien, te Delft, onder anderen, worden aanbesteed: het bouwen van een scheikundig laboratorium, nabij de Paardenmarkt aldaar.

— Te Amsterdam is in den nacht van eergisteren een hevige brand ontstaan in de Kalverstraat ten huize van den kleedermaker *W. Ludewig*. Dezelve ontstond in het voorhuis en nam dadelijk

zoo toe, dat de bewoners ter naauwernood aan de vlammen konden ontkomen. Geheel het huis met de winkelgoederen en het huisraad zijn vernield. Achttien brandspuiten zijn in werking geweest; eerst des morgens ten vijf ure was men den brand genoegzaam meester. Eenige belendende huizen, waaronder het fransche koffijhuis van *Hamel* en dat van den winkelier *Roos*, als ook aan de overzijde en achter op het Rokin, hebben schade geleden.

— Uit Harderwijk schrijft men van den 13den Februarij:

Op den 11den dezer zijn alhier van Kampen aangekomen 23 jagers van het korps van *Cleerens*, bestemd voor Oost-Indië, en op den 12den van hier met de Beurtman naar Amsterdam en vervolgens naar Hellevoetsluis vertrokken 14 onder-officieren en manschappen, onder bevel van den 1sten luit. *B. F. L. H. Le Bron de Vexela*, vergezeld van de 2de luits. *H. Valkenier*, en *W. H. G. Seijff*, alsmede den officier van gezondheid 3de klasse *J. J. Adriaans* om van daar met het schip *Jacobs*, na de kust van Guinea te hebben aangedaan, naar Java te worden overgevoerd."

— Volgens berigten uit Hamburg van den 8sten dezer, was ten gevolge van ingevallen sterke vorst de Elbe van daar tot Altona toegevroren, en het is zoo sterk, dat er reeds lieden te voet over gegaan waren. De uit zee komende schepen moesten wegens het drijfijs te Cuxhaven blijven liggen.

— Het bulletin, dat den 5den omtrent den toestand van Z. M. den Koning van Denemarken bekend is gemaakt, hield in, dat Z. M. door het hoesten een' afgebroken slaap had gehad, doch zich eenigzins beter bevond. Volgens het bulletin van den 6den, had de Koning in den afgeloopen nacht 5 uren geslapen, de hoest was losser, de eetlust was goed en de krachten waren toegenomen.

— Uit Christiaanstadt schrijft men, van den 27sten Januarij, dat de regering bevolen heeft, dat in het jaar 1837 het eeuwfeest van de invoering der Hervorming door geheel Noorwegen zal worden gevierd. Er is eene commissie benoemd, welke voorslagen zal moeten doen tot het nemen van de noodige maatregelen voor zoodanig feest.

De belgische vertegenwoordigers moesten eergisteren bijeenkomen, maar niet in genoegzaam aantal opgekomen zijnde kon de vergadering geen voortgang hebben. — De belgische senaat is tegen den 28sten dezer bijeengeroepen.

— In het *Journal d'Anvers* van gisteren leest men het volgende:

» De leening tusschen de agenten van het Spaansche gouvernement en verscheiden engelsche bankiershuisen, waarover sedert lang gehandeld werd, en van welke wij eenigen tijd geleden reeds gesproken hebben, is naar men verzekert in het begin dezer week gesloten en geteekend. Het nominaal kapitaal van de leening zou bedragen 2,500,000 pond sterling (30 millioen gulden) en zouden de inkomsten van het eiland Cuba in het bijzonder verbonden zijn voor het remboursement van het kapitaal, alsmede ten behoeve der interessen."

— De ministergouverneur van Oost-Vlaanderen, *de Schiervel*, zou gisteren deze zijne nieuwe betrekking aanvaarden.

— De rijzing in de spaansche fondsen had ook heden ter Antwerpsche beurs, naar den koers van die van Londen en Parijs, voortgang. De Ardoins golden 25½ à ¾ en bleven na de sluiting op 25¾. De notering was overigens heden (14 Februarij): Belg. 100½; O. Metall. 103¾; Sp. Ardoin 25¾; ½ à ¾; Deferd. 9; Nap. renten 92; B. Tavol. 60; Sicil. 92½; Rom. L. 101; Certif te Antw. 98¾; Braz. 85½. — Wisselkoers op Amst. en Rott. ⅛ pCt. verlies k. z.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — De te *München* geheerscht hebbende cholera heeft aldaar aanleiding gegeven om een bijzonder onderzoek naar den aard en de eigenschappen dezer ziekte te doen. Van wege de regering werd vroeger de physische klasse van wetenschappen der Koninklijke Akademie met dit onderzoek belast, en deze hield nu, op den 4den dezer, met de medicijnsche faculteit der Universiteit en eenige ervaren Artsen der hoofdstad een conferentie in het lokaal der Akademie, ten einde de afzonderlijke gedane proeven en verkregen ondervinding bijeen te zamelen en te vergelijken, om langs dien weg tot een bepaald resultaat te komen. Uit den boezem der vergadering werd eene commissie benoemd om zich speciaal met deze zaak bezig te houden.

Frankrijk. — De beeldhouwer Lemaire dezer dagen belast zijnde geworden om den binnengevel van het paleis van justitie te *Rijssel* met eene gepaste zinnebeeldige voorstelling te versieren, kwam op het gelukkige denkbeeld, om de godsdienst voor te stellen, welke de misdadigers, die door de geregtigheid getroffen zijn, vertroost en hen weder met de maatschappij tracht te verzoenen. — De heer Gaille, bibliothekaris te *Angers*, heeft dezer dagen in handen gekregen een' historischen schat, zoo als er welligt elders geen gevonden wordt, zijnde door een landman in den omtrek bij het graven in een' kelder gevonden, 't welk bij het ophalen in stof verging. Deze schat bestaat in veertig stuks gewijde en andere vazen, van de schoonste gedaante en geheel zilver bewerkt, versierd met gedachtenis en symbolische teekenen, een zilveren spiegellijst, twee masken, mede van het fijnste zilver, nog geheel ongeschonden heidensche godheden, en eindelijk een verwonderlijk fraai uitgesneden bronzen sleutel, welke die van den tempel schijnt te zijn, wanneer, zoo als de heer Gaille niet zonder grond vooronderstelt, al deze voorwerpen tot een' kleinen romeinschen tempel, of *sacellum* behoord hebben. — Met het eind van het vorig jaar is kompleet gekomen het bekende reeds in 1816 begonnen prachtwerk van Al en Laborde, *les Monuments de la France classés chronologiquement et considérés sous le rapport des faits historiques et de l'étude des arts.* (*Paris* Gianq). Het werk bestaat uit 45 afleveringen in groot folio, met 260 fraai in het koper gegraveerde platen voorstellende de voornaamste gedenkstukken van *Frankrijk* uit de onderscheiden tijdperken, romeinsche oudheden, kathedraal-kerken en kasteelen. De prijs van elke aflevering is 18 fr. en van het geheele werk 800 fr., moetende men zich, voor de aanvraag der ontbrekende afleveringen, binnen den tijd van zes maanden aan den Uitgever adresseren, na welken termijn geene afzonderlijke livraisons meer worden geleverd. — Van het verdienstelijke werk van Quérard, *la France littéraire ou dictionnaire biographique des savants, historiens, et gens de lettres de la France ainsi que des littérateurs étrangers qui ont écrit en français plus particulièrement dans le XVIII et XIX siècles.* (*Paris* Didot). ziet thans de 15de aflevering het licht (zijnde de eerste van het 7de deel. Letter RHA—RYS). Dit werk is voor den Boekenminnaar eene des te grootere aanwinst, daar hetzelve 1°. de opgave bevat der herdrukken van alle fransche werken; 2°. der vertalingen in het fransch van alle vreemde boeken; 3°. die der herdrukken in *Frankrijk* van vreemde boekwerken gemaakt, en alzoo eene volledige bibliographie behelst van hetgeen in Frankrijk gedrukt is.

Portugal. — Op het laatst van het vorig jaar werd door de regering eene commissie van acht personen benoemd om het opzigt op zich te nemen over al de voormalige kloosterbibliotheken, die bij de opheffing dier gestichten te *Lissabon* te zamen werden gebragt en in het klooster *San Francisco* opgestapeld; met last om daarvan, alsmede van de handschriften, schilderijen en standbeelden eene naamlijst op te maken. Eerst in het jaar 1835 dacht men aan het bijeenhouden dezer kloosterschatten, die lang zonder opzigt waren gebleven, en van welke men wil dat gedurende dien tijd verscheidene belangrijke werken vervreemd werden. Inderdaad het wedervinden van het handschrift van Sanchoniathon, vertaling van Philo Byblius, waarover onlangs een hevige strijd werd gevoerd, echt bevonden wierd, zou het langs dien weg in andere handen moeten zijn gekomen; doch het niet bestaan te *Oporto*, noch in deszelfs omtrek van een klooster *Santa Maria de Marenhos*, waar volgens het verhaal het Mss. zou gevonden zijn; heeft deze geheele geschiedenis lang verdacht gemaakt. Uit de voormelde kloosters heeft men tot heden omtrent 300,000 boekdeelen bijeen gebragt en omstreeks 2000 schilderijen. Van de laatste hebben echter slechts eenige weinige van buitenlandsche meesters verdiensten; de overige zijn de aandacht naauwelijks waardig. Bij dezen reeds aanzienlijken Boekenschat heeft men nog die der openbare Bibliotheek, welke 90,000 boekdeelen rijk is, vereenigd, zoodat het geheel eene aanzienlijke verzameling uitmaakt. Daar echter de kloosterbibliotheken voornamelijk uit theologische werken bestonden, vindt men er van sommige boeken zooveel exemplaren als er kloosters waren. De regering heeft diensvolgens besloten, om dezen letterkundigen schat tot het meeste nut te doen strekken, dat uit de algemeene verzameling een aantal kleine Bibliotheken zouden gevormd worden, ten einde deze, ten openbaar gebruik, in de hoofdplaatsen der provinciën te verdeelen. Sommigen twijfelen, echter of vele dier boeken voor de behoeften van den tegenwoordigen tijd wel geschikt zullen zijn.

Rusland. — Op last der regering houdt men zich tegenwoordig in *Rusland* ijverig bezig met het opsporen van geschiedkundige bescheiden en andere gedenkstukken. Zulks is aanvankelijk met een gelukkig gevolg bekroond geworden, als hebbende men in een der archiven van *Novogorod* ruim 600 opgerolde handschriften en andere zeer oude geschiedkundige documenten gevonden. De Keizer heeft bevolen, deze stukken op eene geschikte plaats te bewaren, en er het meest nuttige gebruik, tot opheldering van Ruslands geschiedenis, van te maken.

Denemarken. — Onlangs werd door ons gemeld (zie N°. 34 van 9 dezer) dat men te *Kopenhagen* het voornemen had opgevat om een Museum voor de werken van Thorwaldsen aan te leggen. Uit een nader berigt omtrent dit plan blijkt, dat deze erkentenis der verdiensten van den vermaarden beeldhouwer voor de eer van het land, waar hij geboren werd eene ware verpligting was geworden. Aanzienlijke bezendingen van Thorwaldsen's arbeid, in marmer, gips en *terra cotta* waren op onderscheiden tijden te *Kopenhagen* ontvangen, en slechts weinig daarvan was voor het publijk ten toon gesteld; de voorwerpen waren of nog ingepakt, gelijk de voor de L. Vrouwe-kerk bestemde 12 Apostelen in marmer, of stond in een voormalig koetshuis van het slot verward door een. Over dezen, naar het schijnen moest, minachting van de meesterstukken des beroemden mans getroffen, hebben eindelijk eenige vaderlandlievende mannen het ontwerp gevormd om een Museum daar te stellen, 't welk in drie jaren tijds voltooid zou zijn, en met al de stukken van Thorwaldsen, welke men reeds bezit en die nog verwacht worden en de geene andere bestemming hebben, zal worden versierd, terwijl van de overigen afgietsels in gips zullen worden gemaakt. De deelneming bij het bekend worden van het plan was algemeen; immers door de zeventien eerste inschrijvers werd ten bedoelden einde terstond eene som van 4000 rijksd. bijeengebragt. — Aangaande den tegenwoordigen arbeid van Thorwaldsen verneemt men voorts uit *Rome* het volgende: Hij zelf werkt veel aan basreliefs, waarvan hij een bijzonderen voorkeur

heeft, bij afwisseling echter aan het standbeeld van Conradin 't welk door den Kroonprins van *Beijeren* besteld is, en dat moet geplaatst worden in de Karmeliten-kerk te *Napels*, waar de laatste der *Hohenstaufen* nevens zijn vriend en ongelukgenoot achter het hoog altaar rusten; op die wijze zullen de beeldtenissen van Moeder en Zoon in elkanders nabijheid staan en aan de bewoners van het zuidelijk *Italie* de tragische geschiedenis van het Noordsche Koningshuis vermelden. Voltooid staan in de werkplaats van Thorwaldsen de modellen voor de gedenkstukken van Schiller en Gutenberg; een zijner leerlingen arbeidt aan een groot relief Amor onder de Herders, 't welk onder 's meesters oog wordt uitgevoerd. Tot zijn eigen jongste arbeid behooren onder anderen de vier jaargetijden in basrelief, zoo ook een langwerpig vierkant stuk, voorstellende Rafael, omgeven van overblijfselen uit de oudheid; de groote schilder teekent op eene tafel, die een liefdegod met de regterhand ondersteunt, terwijl hij hem met de linker rozen en maankop aanbiedt; tusschen beide zijn twee geniussen, waarvan de eene, zijnde eene vrouwelijke, een palmtak houdt en een lauwerkrans op des schilders hoofd wil plaatsen, terwijl de andere, een mannelijke, hem met een brandenden fakkel voorlicht. — Te *Rome* is dezer dagen onder den titel van *Anacreonte novissimo del commendatore Alberto Thorwaldsen* eene verzameling van [illegible] in het licht verschenen naar de kleine basreliefs van den beroemden meester. Dezelve zijn een-en-dertig in getal en met verklaringen in dichtmaat van X. M. Ricci verrijkt.

Griekenland. — Dat *Griekenland*, hoewel dan ook langzaam, op den weg van verbetering en beschaving vorderingen maakt, blijkt uit het opgevat voornemen te *Athene*, om, onder goedkeuring der regering een genootschap tot bevordering van het onderwijs daar te stellen, 't welk zich tot taak wil stellen overal gemeente scholen aan te leggen en het elementair onderwijs onder de bevolking te verbreiden. Goede boeken zou men daartoe trachten in te voeren en diegenen beloonen, die hunne krachten aan deze edele taak te koste leggen. Ook op de verbetering der landsgesteldheid is men bedacht en begonnen met eenen arbeid voor de uitdrooging en bruikbaar making der moerassige vlakken van *Rhonea* en *Stymphalis*, niet verre van *Argos*.

Afrika. — Eenige aanzienlijke *Engelschen* in *Egypte* woonachtig, hebben onder het bestuur van zekeren heer Walk, eene *Egyptische Maatschappij* gevormd, welke zich tot doel heeft gesteld om de Europesche geleerden die het *Nyldal* komen bezoeken in hunne nasporingen behulpzaam te zijn. De eerste taak waarmede dit genootschap zich heeft belast is de oprigting eener Bibliotheek, welke de beste werken over het Oosten geschreven zal moeten bevatten en te *Cairo* zal gevestigd zijn. Bovendien zullen de leden zich beijveren, om al de merkwaardige gedenkstukken van *Egypte* en der naburige landen, die daarvoor vatbaar zijn, bijeen te verzamelen. Voor de meerdere kennis der geschiedenis van het Oosten en vooral van *Egypte* zelve, kan eene dergelijke Maatschappij gewis niet dan hoogst nuttig werken.

170ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

Vierde Klasse.

3de Trekking: No. 23368, een prijs van *f* 10,000; No. 18414, *f* 1500; No. 1686, *f* 1000; No. 11696, *f* 2[illegible];
4de — No. 10697, een prijs van *f* 1000; No. 7088, *f* 1000; No. 21131, *f* 1000; No. 13304, *f* 2500.

Graanmarkt te Amsterdam.

Van Dingsdag 14 Februarij

TARWE. — Met weinig handel aan consumtie: 179 ℔ O. Zeeuwsche *f* 250; - 128 ℔ N. Stigsche *f* 216; - 126 ℔ N. Zeeuwsche *f* 215; - 127 ℔ N. Groninger smet *f* 178; - 124 ℔ O. Norder *f* 208.

ROGGE. — Met goeden handel en prijshoudend; 123 ℔ Pruiss. *f* 170; - 123 ℔ N. Overijs. *f* 156; - 122 ℔ dito zeilende *f* 157; - 115 ℔ gedroogd 150; - 124 ℔ N. Overijs. *f* 159 op zolder; - 124 ℔ oude Rhijn *f* 165 bij partij; - 119 ℔ O. Pruiss. *f* 165.

GERST. — Prijshoudend: 105 ℔ N. Vr. winter *f* 123.

HAVER. — Als voren: 85 N. Gron. dikke *f* 90.

BOEKWEIT. — Zonder handel.

Nog ter beurze is verkocht 130 ℔ N. Rhijn Tarwe *f* 212 in Entrepôt.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS, van gisteren (14 Februarij) was de notering der fondsen als volgt: Werkel. Schuld 2½ pCt. 55[illegible], ½; dito 5 pCt. 101; Kansb. *f* 22¼; Amort.-Synd. 4½ pCt. 94⅞; dito 3½ pCt. 78¼; Handelm. 181¼, 183⅞; 4 pCt. Oost-Ind. 99⅞; Ard. van 85 £, 24⅞, [illegible]; Coupons van dito 5⅞; [illegible]; Metall. 5 pCt. 100¼, [illegible]; Columb. 2[illegible]; Per. 13⅞.

Tegen genot van defroijement verlangt IEMAND van middelbare leeftijd en van goeden huize, ten einde eenige bepaalde bezigheid te hebben, een BURGEMEESTER, SECRETARIS, NOTARIS of ONTVANGER behulpzaam te zijn in zijne werkzaamheden, in eene kleine Stad of op een aangenaam Dorp, in *Noord-Braband*. Verzoeke brieven *franco*, onder lett. A. Z., bij de Uitgevers dezer.

BEKENDMAKING.

Mr. F. B. VAN NAERSSEN, openbaar Notaris, residerende te *Breda*, zal, op Vrijdag den 17den Februarij 1837, des voormiddags om 10 ure, aan de Haven, bij de Hoogebrug, te *Breda* aan de meestbiedenden publiek Verkoopen:

Eene aanzienlijke partij AFBRAAK, bestaande in: *Grenenhouten Balken, Ribben, Planken, Luiken, Schotten, Onderbrugplanken en Brandhout*; alsmede eene aanzienlijke partij drooge *Eiken Wortel-Spaanders*; alles in differente Kavelen verdeeld.

Gemelde Houtwaren zullen, daags vóór de Verkooping, ter plaatse voorschreven, door een ieder kunnen worden bezien.

Zegt het Voort.

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

Administratie der Domeinen, Wegen, Vaarten, enz.
Eerste Resort. Provincie Noord-Braband.
Agentschap Zevenbergen.

AANBESTEDING

VAN HET

UITBAGGEREN DER HAVEN

TE OOSTERHOUT.

De Agent van het Domein in het District Zevenbergen, J. GROENEVELDT, zal, als daartoe geautoriseerd, ten overstaan van den Heer Burgemeester der Stad Oosterhout, op Zaturdag den 25sten Februarij 1837, des voormiddags ten elf ure, ten huize van den Heer G. D. SANGSTER, in het Logement *de Pelikaan*, te Oosterhout, aan de minst inschrijvenden in het openbaar Aanbesteden:

Het UITDIEPEN *der* HAVEN *te Oosterhout, over eene lengte van* 1900 *strekkende el.*

De conditiën van Aanbesteding kunnen, van heden af, dagelijks, ten kantore van opgenoemden Agent, alsmede ten huize van den Heer G. D. SANGSTER, worden gelezen, en zal wijders van dit werk, daags vóór de Besteding de noodige aanwijzing worden gedaan, terwijl voorloopige informatiën te bekomen zijn bij den Agent voornoemd, den Opzigter LUGTEN, te Terheijden, en den Plantaadjemeester der Domeinen te Oosterhout.

Zevenbergen, den [illegible]

De Agent voornoemd,
GROENEVELDT.

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

PUBLIEKE VERPACHTING DER INVORDERING VAN HET HAVEN- EN VAARTGELD

ONDER OOSTERHOUT.

De Agent van het Domein in het District Zevenbergen, zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, al of niet in tegenwoordigheid van den Heere Inspecteur, op Zaturdag den 25sten Februarij 1837, des voormiddags ten tien ure, ten overstaan van den Heere Burgemeester van Oosterhout, ten huize van den Heer G. D. SANGSTER, in het Logement *de Pelikaan*, publiek Verpachten:

De INVORDERING *van het* HAVEN- *en* VAARTGELD *te Oosterhout, voor den tijd van 6 jaren, ingaande primo Maart aanstaande.*

De Conditiën kunnen, van heden af, dagelijks, ten kantore van opgenoemden Agent, [illegible], en G. D. SANGSTER voornoemd, worden gelezen, terwijl nadere informatiën te bekomen zijn bij den Agent, alsmede bij den Plantaadjemeester te Oosterhout.

Zevenbergen, den 26. Januarij 1837.

De Agent voornoemd,
GROENEVELDT.

STOOMBOOTEN
WILLEM DE EERSTE en
KONINGIN DER NEDERLANDEN
Varende in het Beurt-veer tusschen NIJMEGEN *en* ROTTERDAM, *vice versa.*

Aan het geëerd Reizend en Handeldrijvend Publiek wordt bekend gemaakt, dat de dienst van genoemde Stoombooten zal hervat worden op ZONDAG den 19den dezer maand Februarij, en varen

Van NYMEGEN na ROTTERDAM en 's HAGE,
elken Zondag, Dingsdag en Donderdag, 's morgens ten 7 ure, en
Van ROTTERDAM na NYMEGEN,
elken Maandag, Woensdag en Vrijdag, 's morgens ten 6 ure.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers;